

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 783

van **DANIELLE GODDERIS-T'JONCK**

datum: 13 juli 2017

aan **JO VANDEURZEN**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Blootstelling aan de zon en huidbescherming - Sensibilisering

Zon op de huid voelt dan wel goed aan, er is een gezondheidsrisico aan verbonden. Onbeschermd zonnen verhoogt namelijk de kans op melanoom.

Volgens het Britse "National Health and Care Excellence" zou men slechts 10 minuten per dag in de felle zon buiten mogen komen. Maar eigenlijk bestaat er geen echt veilige, gezonde manier om een kleurtje op te doen. Personen die al verbrand zijn geweest, mensen met blonde en rode haren en mensen met veel moedervlekken vormen een risicogroep voor melanoom. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) waarschuwt bovendien dat ook de ogen en het immuunsysteem schadelijke effecten van de zon kunnen ondervinden.

Zich goed beschermen, vanaf het eerste waterige zonnetje en doorheen de zomer, is de boodschap. Negen op de tien Belgen zijn zich goed bewust van de gevaren van de zon; en toch beschermt slechts 6% zich voldoende tegen de gevaren van UV-stralen. Dat is zorgwekkend.

In ons land stijgt het aantal huidkankerpatiënten zorgwekkend, met 32.000 nieuwe gevallen per jaar. De huidige kostprijs aan de maatschappij van huidkanker op jaarbasis bedraagt 114 miljoen euro (bron: Euromelanoma). Als de huidige trends zich voortzetten zal het aantal huidkankers met factor 3 toenemen over 20 jaar. Primaire preventie is duidelijk de boodschap.

De Euromelanoma-campagne groepeerde een netwerk van dermatologen in 33 Europese landen. Van 4 tot 8 mei 2017 vond hun jaarlijkse screening-campagne plaats. Een groot aantal dermatologen biedt de mensen daarbij de kans om gratis hun huidvlekjes te laten controleren. Dit jaar (2017) hebben slechts 147 dermatologen aan de actie deelgenomen. In de topjaren namen meer dan 300 dermatologen deel. Er is daarbij niet echt sprake van een homogene spreiding in Vlaanderen. Brussel, Antwerpen en Gent scoren het beste wat deelneming van dermatologen aan deze actie betreft. Slechts 1272 personen hebben zich bij de dermatoloog aangeboden.

1. Wat zal de minister ondernemen om de bevolking in Vlaanderen nog meer te informeren over het gevaar van het onbeschermd zonnebaden? Heeft de minister daarvoor een budget uitgetrokken?

2. Heeft de minister de bedoeling om binnen zijn Vlaamse bevoegdheid het principe van de Euromelanoma-campagne te ondersteunen en deze aan de bevolking kenbaar te maken?
3. Heeft de minister zicht op de leeftijdsverdeling van de personen die zich bij de dermatoloog aanboden?
4. Heeft de minister zicht op het aantal mensen dat na de screening werd aangemaand om zich verder te laten onderzoeken en behandelen? Bij hoeveel personen werden er maligne huidafwijkingen vastgesteld?

ANTWOORD

op vraag nr. 783 van 13 juli 2017

van **DANIELLE GODDERIS-T'JONCK**

1. NGO's zoals Stichting tegen Kanker en mutualiteiten nemen al heel wat initiatieven gericht op leefstijlaanpassing en awareness in kader van preventie van huidkanker. Dat is erg waardevol.
Rekening houdend met de beschikbare budgetten, investeer ik, binnen mijn bevoegdheden op vlak van kankerpreventie, prioritair in het bevorderen van een gezonde leefstijl en, zoals aanbevolen door de EU, in het opzetten van kwalitatieve bevolkingsonderzoeken naar borst-, baarmoederhals, en dikkedarmkanker. Een campagne voeren over veilig omgaan met de zon is daarom niet gepland op dit moment. Wel zijn we bereid om na te gaan in welke mate de boodschap 'gezond omgaan met de zon' kan worden ingepast in bestaande initiatieven zoals het Hitte plan, gezonde gemeente, gezonde school.
2. We zijn momenteel niet van plan om Euromelanoma te ondersteunen. Er zijn meerdere private organisaties als de Stichting tegen Kanker en de Vlaamse Liga tegen Kanker die frequent boodschappen en goede campagnes over dit thema organiseren, ook zonder mijn steun.
Hoewel ook het initiatief van Euromelanoma in eerste instantie gericht is op informeren en awareness, gaat het ook verder: personen die bij zichzelf een verdacht vlekje ontdekken, worden aangemoedigd om naar een dermatoloog te gaan. Om dit kracht bij te zetten kan de bevolking 1 keer per jaar gratis terecht bij een aantal dermatologen. Los van het feit er m.b.t. de organisatie een aantal onduidelijkheden – en zelfs bezwaren – kunnen geformuleerd worden, willen we er op wijzen dat de grens met aanmoedigen tot screenen (en medische consumptie) hier nogal vaag is.
Uit het onderzoek 'The impact of skin cancer in Belgium and the cost-effectiveness of primary prevention' uitgevoerd door UGent blijkt dat voor huidkanker primaire preventie en verbod op zonnebanken de dominante preventiestrategieën zijn. Op basis van klinische data in een pilootproject huidkankerscreening van de UGent, blijkt screening als strategie ook kosten-effectief, maar reductie in mortaliteit ten gevolge van huidkanker wordt niet bevestigd door prospectieve studies. Bovendien is er nog te veel onduidelijkheid over welke doelgroep gescreend moet worden, wat de beste screeningsstrategie is, wie er moet screenen en onder welke kwaliteitsvoorwaarden. Dit zijn ongekennde parameters die de kost op populatieniveau zeker mee beïnvloeden. Daarom blijven we bij ons besluit dat het momenteel nog onvoldoende aangetoond is dat het maatschappelijk te verantwoorden is om bevolkingsonderzoek naar huidkanker te organiseren, aan te moedigen of te ondersteunen.
Dus wat Euromelanoma betreft: een goede bedoeling om de bevolking te informeren, wettigt niet dat hieraan screening wordt gekoppeld. Zeker niet als er onduidelijkheid is over hoe de kwaliteit wordt gegarandeerd.
3. We zijn niet betrokken bij de organisatie van Euromelanoma en hebben geen zicht op de wijze van kwaliteitsbewaking, registratie en de resultaten.
We willen toch ook meegeven dat slechts een klein deel van de bevolking ingaat op het aanbod, in hoofdzaak ook omdat het aantal deelnemende dermatologen te klein is om aan de vraag te voldoen. Het is niet onwaarschijnlijk dat vooral personen die al goed op de hoogte zijn van de gevaren van UV-stralen en bekend zijn met de risicofactoren deelnemen. In die zin durven we in vraag stellen of de deelnemende populatie representatief is voor de Vlaamse bevolking.

4. Het is voor ons niet duidelijk of er betrouwbare gegevens beschikbaar zijn over o.a. (over)diagnose en –behandeling naar aanleiding van dit screeningsinitiatief. Om de waarde van de screening te kunnen inschatten zou bijv. geregistreerd moeten worden hoeveel biopsies door pathologen als twijfelachtig worden benoemd.